

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dien et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 15 JUNIJ.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents vergoed betaald. Voor groote letters betaalt men naar de afmeting meer.

AMSTERDAM, 14 Junij.

In de zitting van gisteren heeft de discussie verbaazende vorderingen gemaakt. Men heeft afgehandeld de artikelen 40 tot en met art. 98; dat helpt. De beraadslaging was onbelangrijk, behalve bij art. 61 en art. 98, waar zij kwestien van eenig gewigt betrof.

Op art. 61 stelt de heer Costerus een amendement voor, ten doel hebbende, de stembrieven, die onder teekend mogten worden bevonden, van onwaarde te verklaren. Dat voorstel, door den heer Costerus met overtuiging ondersteund, wordt door velen, onder anderen ook door den minister, bestreden. De heer Costerus grondt zijn voorstel op de noodzakelijkheid, om de geheimhouding der stemming te verzekeren, welke geheimhouding geheel in het systeem der wet is, en door deze verbetering eene onmisbare sanctie bekomt. Wij begrijpen niet, waarom de regering dat amendement niet heeft kunnen goedkeuren, daar het toch het zegel drukte op haar eigen systeem. Intusschen de meerderheid heeft hier beter dan de regering begrip gehad van de waarde van het amendement, om de partijschappen te verhinderen, dat de geheimhouding der verkiezingen, waaraan deze den besten waarborg voor de onafhankelijkheid der stemmenden ontleenen, nooit merklijk geschoonden kunne worden. Zij heeft daarom het amendement van den heer Costerus met eene meerderheid van 36 tegen 30 stemmen aangenomen.

Vervolgens heeft er eene langdurige discussie plaats gehad over art. 98, dat verklaart, wie volgens de wet moet worden beschouwd, te zijn bezoldigd staatsambtenaar. De heer Donker Curtius heeft voor dit artikel eenvoudig te verwerpen. En de Kamer besloot daartoe met de groote meerderheid van 41 tegen 24 stemmen. Wij vatten niet welk belang de meerderheid er bij gehad heeft, om dit artikel te verwerpen. De beweegredenen, door den heer Donker Curtius en ettelijke andere sprekers ontwikkeld, waren weinig geschikt, dunkt ons, om bijval te vinden. Zij waren drie in getal, doch zeer ligt van gehalte. Ten eerste men beweerde, dat men niet gerechtigd was de grondwet bij wetsbepalingen te verklaren. Hoe men dit met een ernstig aanzicht herhaaldelijk heeft durven aanvoeren, zullen wij niet ondernemen op te helderen, hoezeer het ons verbaast; want men had reeds 96 artikelen van eene wet aangenomen, die van het begin tot het einde niets anders doet dan de grondwet bij wetsbepalingen interpreteren. Men moet advocaat zijn, in de volle kracht van het woord, om in eene wetgevende vergadering zulke *chicanes* te komen uitkramen.

Het tweede bezwaar, door sommigen geopperd, was, dat art. 98 niet duidelijk was, en derhalve niets ophelderde. Toegegeven dat de aanmerking op waarheid gegrond ware, dan zou daaruit niet volgen, dat het artikel moest worden verworpen; maar dat het bij amendementen moest worden verduidelijkt.

Eindelijk het derde bezwaar vond men hierin, dat men zich niet hetgeen de regering door bezoldigde staatsambtenaren verstond, niet kon vereenigen. De denkbeelden daaromtrent door verscheidene sprekers geuit, onderscheidden zich niet door duidelijkheid, noch ruime opvatting. Verwarring en bekrompenheid zaten voor bij de oppositie tegen art. 98, welke oppositie, wij zeggen het den heer Donker Curtius en ook den heer van Hall, hier niet gouvernementaal was. Als zij morgen gouvernement werden, dan zouden zij onmiddellijk de behoefte gevoelen, om art. 98 tot wet te zien gemaakt. De regering, met de onzekere interpretatie van art. 98, kan zich in de benoeming tot de geringste betrekkingen niet bewegen, zonder, als zij een lid der Kamer aanstelt, dat lid in het gevaar te brengen van zich aan eene herbeus te moeten onderwerpen. Maar de meerderheid heeft uit bekrompenheid der regering zoo veel mogelijk de handen gebonden. De leden der Kamer zullen het meest daarvan de onaangename gevolgen beleven. Zij zullen dan bekomen, wat zij verdiend hebben.

En correspondent van de *Nederlander* schrijft uit Groningen aan dat dagblad den volgenden in meer dan een opzigt niet onbelangrijken brief:

„Gij vraagt of men zich hier nog al met politiek afgeeft. Wat elders in deze provincie het geval is, laat ik daar, maar althans in deze omstreken zal men zelden een herberg, koffijhuis of kroeg intreden, waarin men niet over politiek hoort spreken. Doch dit geschiedt in een zonderlingen, *would be liberalen* geest: men meent alles te kunnen beoordeelen; waar het gezonde verstand, het boerenverstand, zoo als men hier zegt, niet bij kan, dat deugt niet; historische kennis tot juiste beoordeeling van hetgeen historisch geworden is, mist men geheel, en historisch recht acht men niets, maar is veel meer geneigd om al hetgeen door historische redenen en niet onmiddellijk uit rechtsbeginsels, uit beginsels van het rederecht, verdedigd wordt, voor inkruijsels te houden, voor misbruiken van het *behoud*, die nog overgebleven zijn van een vroegeren, door de Grondwetsherziening afgeschafte staat van zaken. Gij moest, bij voorbeeld, eens hooren, hoe hier over de staatsschuld gesproken wordt! Ik was onlangs in een koffijhuis in een onzer welvarendste kleidorpen; hetzelfde dorp, waar men de Hemelvaart niet meer gelooven wilde, als strijdig met de wetten der zwaartekracht, welke een vroeger natuurkundig predikant aan het boerevolk geleerd had. Daar voerde een man het woord, die groot gezag heeft in het dorp, en zonder tegenspraak, nu en dan met bijval, betoogde hij dat men „wel wat op de renten zou kunnen bezuinigen.“ Waaron, zeide hij, zouden wij al tijd moeten gebukt blijven onder de schuld onzer vaderen? immers hoeft ook een kind den grasvelligen boedel zijner ouders niet over te nemen! En nog, als men de schuld van de vaderen niet opgenomen gekd goed heeft, wat is dat dan? „Wel, dat onder Willem I de toelichting der schuldeischer kreeg een briefje voor honderd, als hij tachtig, ja zeventig of zestig gaf, en dan nog zes percent rente; de Kamers werden niet gekend, of wel door kunstmiddeltjes, misleiding, omkoopding wellicht van enkelen, of valsche beloften, tot goedkeuring gedrongen. En die Kamers waren ook maar eene fictive vertegenwoordiging; dit wilde men toen niet weten, maar de Regering is er zelve later voor uitgekomen; het volk heeft dus die schulden niet gemaakt. En hoe is het opgenomen geld gebruikt? men weet al niet recht, waartoe, — om België te houden, of er oproer te stoken, — zekerlijk niet ten nutte van het algemeen. Lag er nog een eind spoorweg voor al dat geld, dan liet ik het gaan, maar nu heeft het volk aan dat geld niets gehad: en waarom zouden wij het dan nog moeten vereijzen? Om onze eer en onze onafhankelijkheid! laten wij liever de dertig millioen voor rente, besteden voor de vloot en het leger; dan zal voor onze eer en onafhankelijkheid beter gezorgd zijn, dan door ons uit te mergelen voor woekeraars, die nog niet eens dank zeggen; dan zou men niet meer over ons heenloopen. Om ons crediet dan? dat nog minder! want het is zoover gekomen, dat zelfs de lieden, die ons zoo goedsmoeds in schulden gestoken hebben, nu zeggen, dat aan schuldvermeerdering voor Nederland in geen geval te denken is: welnu, als het vaste voornemen is om van het staatskrediet geen gebruik meer te maken, wat belang hebben wij dan, om hetzelfde op te houden voor een item van dertig en eenige millioen jaarlijks? eene dure fraaijheid, als men er toch niet van proeven mag!“

Op die wijze sprak onze politieke tinnegister nog verder; niemand in den kring der hoorders kwam tegen hem op, en bij het heengaan zeide er een tot mij: „Zijn eer ophouden, is mooi, maar men moet er zich toch niet om ruïneren; daartoe is men niet verplicht, dat mag zelfs niet, en dat kunnen de couponknippers ook niet wenschen, want wat hebben zij, als de boedel geheel desolaat wordt?“

Aan de Memorie van Beantwoording op het verslag der afdeelingen omtrent het ontwerp tot regeling van het recht van enquête, ontleenen wij de volgende algemeene beschouwingen:

De Regering heeft met belangstelling kennis genomen van de bedenkingen van meer algemeen en bijzonder aard, welke in de Afdeelingen der Tweede Kamer bij de overweging van het ontwerp van wet ter regeling van het recht van onderzoek (enquête) zijn geopperd. Den leiddraad des Verslags

volgende, vindt zij in het tegenwoordig antwoord eene gereede en welgevallige aanleiding om hare beginselen omtrent de meest gewigtige punten nader te ontwikkelen.

§ 1. Tegenover de groote meerderheid van de leden der Kamer, welke van meening waren, dat de tegenwoordige wetsvoordragt zich gunstig onderscheidde door de wijze, waarop de grenzen zijn afgebakend tusschen die onderwerpen, welke uitsluitend tot de wettelijke regeling van het recht van enquête, en die welke tot de bijzondere en huishoudelijke bevoegdheid der Tweede Kamer behooren, — die meenden dat het ontwerp juist daar begon te regelen, waar deszelfs werking noodig zou zijn tot uitoefening van het recht, — stonden enkele leden over, die twijfelden, of het Gouvernement dus doende niet te veel had overgelaten aan het Reglement van Orde, en niet minder bij de wetsvoordragt had voorgeschreven dan raadzaam was?

De Regering kan de gegrondheid van dien twijfel niet wel toegeven, evenmin als van de vrees, dat de bij het reglement van orde op dit onderwerp te maken bepalingen geen genoegzame waarborgen zullen opleveren tegen overrijping in het nemen van besluiten. Wanneer de wet niet juistheid de grenzen heeft afgebakend, waar de reglementaire bevoegdheid der Kamer eindigt en de werking der wet aanvangt, — dan mag de vrees, dat de Tweede Kamer binnen hare grenzen, die, bevoegdheid een willekeurig gebruik zoude kunnen maken niet tot overschrijding dier grenzen nopen. Eerbied voor de kredieten eener staatsmagt geeft niet slechts kracht en leem tot handhaving van eigene bevoegdheid, maar kweekt ook vertrouwen, in den constitutionnelen regeringsvorm volstrekt onmisbaar.

Van de Eerste Kamer mag, evenmin als van de regering, gewacht worden dat zij tot het gebied der wet zoude willen trekken, wat tot het reglement van Orde behoort.

Art. 106 der Grondwet, hetwelk overigens uitsluitend op voorstellen des Konings ziet, kan dan ook in dezen niet ingeroepen worden.

De Regering echter kan niet sterk genoeg haren wensch uitdrukken, dat de Tweede Kamer bij haar reglement de noodige voorzieningen treffe en tegen ieder overrijpingsgevaar van het recht van enquête door behoevende vormen waken. Ook het gebruik dat de Kamer van het afgeleiden onderzoek wenscht te maken, valt binnen hare bevoegdheid. Zij moet kunnen voorschrijven of en wanneer de uitkomsten van het onderzoek haar moeten worden voorgelegd. De aard van het grondwettig bestaan der Kamer waarborgt hier genoegzaam de gewenschte openbaarheid, zonder dat ook dit punt in de wet schijnt te huis te behooren. Slechts voor eene zaak werd, naar het inzien der Regering, wettelijke voorziening gevorderd, te weten, dat de verklaringen der getuigen niet bij wijze van enquête gemaakt hebben, aan de Kamer worden blootgelegd, maar in de eigene bewoordingen van den gehoorde getuige. Daartoe strekt het voorschrift van alinea 2 van art. 6 des ontwerps.

§ 2. De Regering beaamt ten volle hetgeen door de groote meerderheid der Kamer is in het midden gebragt tot aanprizing van het stelsel, bij het ontwerp aangenomen, om de omschrijving van het recht van enquête in de wet niet op te nemen. Zij acht het onnoodig iets te voegen bij hetgeen dienaangaande met zooveel juistheid in het Verslag wordt opgemerkt.

§ 3. Dat de regeling van het recht van enquête bij het ontwerp van eenen al te judicielen aard zou zijn, kan men niet inzien. De Regering wacht van de Natie de meest mogelijke medewerking, zoodra deze ziet, dat van den krachten hefboom, welken het recht van onderzoek aanbiedt, alleen in het algemeen belang, dat is, tot veelzijdige toelichting van belangrijke onderwerpen, wordt gebruik gemaakt. De Regering heeft in de Memorie van Toelichting die verwachting reeds uitgedrukt; haar echter in de wet zelve uit te spreken, of door voorschriften te regelen, scheen onnoodig en ook niet wel doenlijk. De Regering zoude dus hare roeping miskend hebben, indien zij zich niet had bepaald tot het voordragen der vereischte maatregelen, om onwil te beteugelen, om door behoevende vormen tegen willekeur te waken.

Dagvaarding zal misschien in den regel niet noodig zijn; in vele gevallen zal een brief, eene oproeping voldoende bevonden worden. In het gebruik van dusdanige zachtzame vormen oordeelt de Regering dat de commissie van enquête volkomen vrij moet blijven, mits zij slechts de middelen bezitte om, bij ondervonden aarseling of onwil, de nakoming der wet te verzekeren.

Aan de commissie die middelen in handen te geven, is de taak der wetgeving, en daaraan meent de Regering te hebben voldaan, zonder in eene overdrijving van judiciale vormen te vervallen.

De Regering ziet er echter geene zwartgordel in om het denkbeeld, reeds in de Memorie van Toelichting geuit, in de wet zelve nog nader te formuleren, dat namelijk de vrijwillige verschijning der getuigen en de ondervraging, zonder voortdurende dagvaarding, door den wetgever althans worden toegelaten. Daartoe strekt het voorgedragde artikel achter art. 3 des ontwerps, terwijl tevens art. 25 de noodige verandering heeft ondergaan, ten einde ook zij, die vrijwillig verschenen zijn, des verkiezende, schadeloostelling kunnen bekomen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, naar aanleiding zijner resolutie van 20 April, houdende bepaling van het aandeel der provincien Noordbrabant, Gelderland, Overijssel en Limburg in het bedrag van de opbrengst der collecte, uitgeschreven bij koninklijk besluit van den 17 Februarij ten behoeve der noodlijdenden door den jongsten watersnood, bij welke resolutie de bepaling van het aandeel der provincie Groningen in het beschikbaar bedrag voorloopig is aangehouden, in afwachting van het daartoe vereischte voorstel van Gedeputeerde Staten van dat gewest; — heeft thans bij resolutie van 11 dezer bepaald:

1°. Het aandeel der provincie Groningen in het vorenbedoeld beschikbaar bedrag, te bepalen op de som van *drie honderd vijf gulden, vijf centen* (f305.05);

2°. Gedeputeerde Staten der provincie uit te noodigen alaan, zoo spoedig mogelijk, over te gaan tot de verdeling van voormeld aandeel tusschen de in hun voorstel begrepen noodlijdenden, en van het ten dien einde door hen verrigte verslag te doen, met vermelding der som, die in elk der betrokken gemeenten van hun gewest aan de gezamenlijk daartoe behoorende noodlijdenden zal zijn toegelegd, opdat daarvan, overeenkomstig art. 6 van het voormeld koninklijk besluit, eene algemeene openbare rekenschap zou kunnen worden gedaan.

Ten gevolge van het besluit, waarbij de gouden stukken van f 10 en f 5 buiten cours worden gesteld, zullen worden in omloop gebracht muntbiljetten ter grootte van f1000, van f500 van f100 en van f10.

De biljetten, uitgezonderd enkele in zwarten inkt gedrukte woorden en cijferletters zijn, naar gelang van het bedrag in verschillende kleuren gedrukt, als de stukken van: f1000 in groen, f500 in bruin, f100 in rood, en f10 in blaauw; zij zullen omgeven zijn door een kunstrand met andere lichte kleuren gedrukt, te weten: op de groene biljetten in het lichtrood, op de bruine in het lichtblauw, op de roode in het grijs, op de blaauwe in het geel. In de biljetten wordt aangegeven het watermerk: *Rijks-munt*. Al de muntbiljetten van hetzelfde bedrag verkrijgen in de daartoe aangelegde registers een doorlopend nummer.

Des ministers naamteekening wordt op de biljetten door middel van stempeling geplaatst;

De eerste dag van het Muziekfeest te Haarlem is gisteren tot aller genoegen afgelopen. Bij het concours is aan de Liedertafel *Eutonia*, van Amsterdam, de eerste prijs toegekend, zijnde eene vergulde zilveren lier en daaronder hangend eerekrans.

Zondag aanstaande, zal, ter gelegenheid van het Patroonfeest, in de St. Antonius-kerk op de Groenmarkt te Haarlem, de vijfde mis van Haydn worden uitgevoerd met begeleiding van het orkest, onder directie van den heer Verhulst. Vele zangers, die bij het Muziekfeest hebben geadsisteerd, zullen zich daar doen hooren.

Bij de aankomst te dezer stede van de extra-treinen, welke heden avond, Vrijdag, Zaterdag en Zondag van Haarlem des avonds ten half twaalf ure naar deze stad zullen vertrekken, zal de barrière van de Willemspoort voor de voetgangers open staan en het poortgeld à f0.10 te Haarlem aan het Station, te gelijk met het betalen der plaatsen worden voldaan.

De heer L. Veneman van 's Hertogenbosch, heeft een altaar uit hout gesneden in den strengen gothischen stijl, 1ste tijdperk.

De tombe van dat altaar is verdeeld in drie nissen. De middelste, die ook het grootste is, stelt voor den trouw van Maria, in de twee zijnissen staan Engelen in eene biddende houding. Het tabernakel is achthoekig en piramidavormig, hoog van uit den grond nagenoeg elf ellen. De spiegel of het draaijend gedeelte stelt voor den Zaligmaker bij de Emausgangers, onder het breken van het brood; terwijl daarboven in de opene nissen van den achterhoek de vier Evangelisten en vier kerkvaders afgebeeld staan; en daarboven in het midden de zegevierende Christus onder eene baldaguin.

In de zijvleugels naast het tabernakel staan afgebeeld de Apostelen Petrus en Paulus, en aan de uiterste einden der zijvleugels Willibrordus en Bonafacius onder baldaguins.

Dit bewonderenswaardig kunststuk is bestemd voor de kerk van den H. Joseph (de Papagaai) alhier.

Van regeringswege is verzonden, om aan de belanghebbende kamers van koophandel en fabrieken te worden medegedeeld, eene opgave zoo der gewone inkomsten van het vereenigd rijk van Groot-Brittanie in elk jaar, van 1843 tot 1849 ingesloten, als van de publieke ontvangst en uitgave in elk jaar, van 1842 tot 1849 ingesloten, aanwijzende het bedrag der gewone inkomsten, na aftrek van drawbaks, terugbetalingen enz.

Men schrijft uit Breda, 12 Junij. »Gisteren tegen den avond, toen de kweekelingen der koninklijke militaire akademie zich in de kom voor genoemde inrichting, met

zwemmen verlustigden, had er een treurig voorval plaats, een hunner (de kadet C....), trof een aanval van beroerte en hij werd levenloos door zijne makers uit het water getogen. Alle middelen der kunst werden aan den drenkeling bewerkstelligd, doch de levensvonk was reeds uitgedoofd."

De markies de Thouars die te Ommen was gearresteerd, is dadelijk weder op vrije voeten gesteld.

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

Zitting van Donderdag, den 13 Junij

De beraadslagingen over de kieswet worden voortgezet, en hebben gelopen van art. 40 tot en met art. 98. (Wij deelen aan het einde van dit verslag den inhoud der aangenomen artikelen mede.)

Artt. 40 — 42 geven geen aanleiding tot discussie, en worden zonder hoofdelijke omvraag aangenomen.

Omtrent Art. 43 vraagt de heer *Godefrui*, of het wel duidelijk genoeg blijkt, dat onder het woord *bureau* ook begrepen zijn de onder-bureaux.

Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken gelooft dat zulks genoeg blijkt uit eene vergelijking met de laatste alinea van art. 42.

Over artt. 44 tot 60 vraagt weder niemand het woord.

Op art. 61 had de heer *Costerus* reeds vroeger een amendement voorgedragen, ten doel hebbende ook de stembriefjes die onderteekend zijn, van onwaarde te verklaren. — Dat lid astrueert thans zijn voorstel. De verdedigers der voordragt zeggen, dat men hem die openhartig genoeg is zijn stembriefje te onderteekenen, daarvoor niet moet straffen met het verlies van zijn regt. Maar Spr. moet opmerken, dat het beginsel der geheime stemming het bolwerk is der regtstreeksche verkiezingen. Men herinnere zich de gevolgen eener openbare stemming. Wie weet niet, dat er personen zijn, die bijzondere inzichten hebben, en die grooten invloed op ondergeschikten hebben. En wie verzekert ook van de echtheid der onderteekeningen?

De Minister van Binnenlandsche Zaken zegt, dat het beginsel der wet geheimhouding is voor degenen, die zulks verkiest. Welke wetgever kan den kiezer verbieden, openbaar te maken voor wien hij gestemd heeft? Niemand kan beletten, dat 100 kiezers dit in de dagbladen mededeelen. De geheimhouding moet kunnen plaats hebben, en dit waarborgt de voordragt. Op het voorstel van den heer van Zuylen heeft de minister de bedenking, dat dit aanleiding zou kunnen geven tot twijfel en twist bij het bureau van stemopneming. De minister ziet geene reden, waarom iemand van zijne stem te berooven om iets, hetgeen hij uit gewoonte kan gedaan hebben.

De heer van Dam van Isselt is door hetgeen de minister heeft in het midden gebracht niet overtuigd geworden. Hij is integendeel voor het amendement, uit het oogpunt, dat er anders in tijden van opgewondenheid moeilijkheden uit zouden kunnen ontstaan. Voorzeker kan men niemand verbieden zijn naam in een dagblad te plaatsen, maar inmiddels is de stemming afgelopen, en zal de stem van wie dat doet, reeds van onwaarde zijn, en bovendien heeft men ook niet het bewijs, dat hij werkelijk voor den aangeduiden persoon gestemd heeft. Men kan uit gewoonte geteekend hebben? Ja, de kiezers zijn nog zoo veel gewoon. Het is te hopen, dat zij veel zullen afkeeren van hetgeen zij gewoon zijn. Bovendien als men het biljet duidelijk maakt, zal men wel niet teekenen.

Het amendement wordt in hoofdzakelijke omvraag gebracht, en aangenomen met eene meerderheid van 36 tegen 30 stemmen.

Voor de Heeren: *Mutsaers, v. Hall, van Dam, Schooneveld, de Mun, Boreel, v. Heiden Reinesteyn, Bots, v. Randwijk, Meeussen, Donker Curtius, Godefrui, Lotsy, Verwey-Mejan, Heloma, Leclercq, v. Twist, v. Walcheren, v. Rijckevorsel, Costerus, Dirks, de Monchy, v. Naamen, Slucher, Bozman, Luyben, v. Heemstra, v. Voorst, Bachiene, Dommer, Sloet, Groen, Villers de Pitte, Winterbergh, Borret* en van Goltstein.

Tegen de Heeren: *Storm, de Moraaz, Engelen, Fokker, v. d. Linden, v. Doorn, Wichers, v. Hasselt, Anemaet, de Lom de Berg, Westerhoff, Hugenholtz, Heemskerk, v. Hoëvell, Dullert, Reinders, Hengst, Zylker, de Fremery, Weynaendts, Schiffer, Wintgens, Poortman, v. Eck, Jaspers, v. Nispen, v. Zuylen, Storm v. 's Gravesande, v. d. Heyden en Bakker*.

Het gewijzigde art. in omvraag gebracht zijnde, wordt het aangenomen met eene meerderheid van 59 tegen 6 stemmen.

Tegen de Heeren: *Storm, Engelen, Anemaet, Westerhoff, v. Hoëvell en Hengst*.

Art. 71—81 zijn zonder discussie aangenomen. (Zij volgen mede hier onder.)

Op art. 82 is met 63 tegen 1 stem een amendement aangenomen, aanvankelijk door den heer Wintgens voorgesteld, doch ingetrokken, later door den heer Fokker overgenomen, en houdende bijvoeging bij dat art. van de woorden: „binnen wier ressort de lijst is opgemaakt."

Ten aanzien van art. 83 stelt de heer van Heemstra voor, om achter de woorden: *bevolen bij*, te stellen: *of welke het gevolg zijn van, en alzoo te lezen: „Gedeputeerde Staten zorgen, dat in de lijst der wijzigingen, bevolen bij, of welke het gevolg zijn van regterlijke uitspraken enz."* Dit amendement heeft ten doel, dat de lijst der hoogst aangeslagenen steeds zoodanig zal zijn zamengesteld, dat er aan het voorschrift van art. 78 der Grondwet zal kunnen worden voldaan, dat is namelijk, dat er voor iedere 3000 zielen één op de lijst voorkomt, die tot lid van de Eerste Kamer verkiesbaar is. Indien er nu, om de eene of andere reden, eenig persoon van de lijst wegvalt, dan moeten Gedeputeerde Staten een ander daarop kunnen plaatsen, ten einde de Provinciale Staten in hunne keuze niet beperkt worden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft zich tegen het amendement verklaard; het scheen den minister toe, dat hetzelfde overbodig was. Het spreekt toch wel van zelf, dat de lijst slechts mag en moet bevatten zoodanig getal hoogst aangeslagenen in eene provincie, dat daarop voorkomt een voor de 3000 zielen.

Bij stemming is het amendement van den heer van Heemstra verworpen met 38 tegen 28 stemmen. Vervolgens is art. 83 zonder stemming onveranderd aangenomen.

De beraadslaging geopend zijnde over art. 98, nopens hetgeen deze wet voor bezoldigde staats-ambtenaren houdt, enz. heeft de heer Donker Curtius verklaard, dat hij het woord had gevraagd, niet met het doel, om een amendement voor te dragen, maar om te trachten de vergadering te bewegen dit artikel te doen afstemmen. Al dadelijk moet hij doen opmerken, dat het artikel aanvangt met de woorden: *Deze wet houdt voor bezoldigde ambtenaren* enz. Het is alzoo eene definitie van de woorden, die in art. 91 der Grondwet voorkomen. Het schijnt hem toe, dat wanneer hier geschreven staat: „Deze wet, houdt," de wetgever op een terrein treedt waar hij niet behoort te zijn. De Grondwet stelt vast, welke hoedanigheden een lid der Staten-Generaal moet bezitten, aan welke vereischten hij moet voldoen, en in welke gevallen hij ophoudt lid der Staten-Generaal te zijn. Art. 96 en 97 van dit ontwerp komen met die Grondwettelijke bepalingen overeen en strekken tot hare uitvoering. In alle de gevallen, bij die artikelen voorzien, houdt men op lid der Kamer te zijn. Maar de beoordeeling, de beslissing of zich zoodanig geval voordoet, de definitie der gevallen, moet niet in de wet worden opgenomen. Die beoordeeling, die beslissing, laat de Grondwet, in art. 93 aan elke Kamer in de hare over. „Zij beslist de geschillen, welke aangaande de geloofsbrieven of de verkiezingen zelve oprijzen." Elke Kamer oefent, volgens de Grondwet een eigendommelijk regt uit. Elk lid moet steeds het radikaal bezitten, om zitting te kunnen behouden. Met allen eerbied gezegd, blijven de Eerste en Tweede Kamer geheel vreemd aan de uitspraak, die bij de wet moet worden gesteld. Elke Kamer onderzoekt elk bijzonder geval, dat zich mogt voordoen en beslist deswege. Elke Kamer behoort toe te passen en uit te leggen de laatste alinea van art. 91 der Grondwet, houdende dat leden der Staten-Generaal een bezoldigd staatsambt aannemende, of bevordering in de staatsdienst verwervende, ophouden leden der Kamer te zijn. De wetgever treedt alzoo in art. 98 van het ontwerp op het terrein van de afzonderlijke magt van elke Kamer. Maar spr. heeft ten tweede bedenkingen tegen de voorgestelde definitie zelve. Zij lost het verschil van gevoelen, dat zich omtrent art. 91, laatste alinea der Grondwet heeft voorgedaan, geenszins op. Bestond er tot nu toe verschil over de betekenis van het woord *Staats-ambt* men zal nu wederom volgens deze wet kunnen vragen, wat is *algemeene staats-dienst*? Inderdaad, het eene is niet duidelijker dan het andere. Daaruit zullen alzoo nieuwe moeilijkheden geboren worden. Men zou kunnen vragen, wat is een hooger trap, wat is bevordering in de algemeene Staatsdienst? Wanneer bijv. een controleur der belastingen wordt verplaatst van de eene stad naar de andere, is dat al dan niet bevordering in de algemeene Staatsdienst? Het is eene zekere waarheid, dat de vraag, wat bevordering is in de Staatsdienst, door den een in dezen, door den anderen in geenen zin zal worden uitgelegd. Het art. 98 van het ontwerp verdient dan ook in geen opzigt de goedkeuring der vergadering.

De Minister van Binnenl. Zaken zegt dat de voornam oorzak van de opname van het artikel gelegen is daarin, dat er een regel zij voor de toepassing; dat is tegengesproken, maar de Minister antwoordt dat inderdaad de regel welke hier gegeven wordt geene andere is dan de regel die men b. v. gegeven heeft omtrent het Nederlanderschap, het burgerchap, of aan andere vereischten van bevoegdheid, of andere hoedanigheden van uitsluiting. Dat is niet de Grondwet aanvullen, maar dat is regels stellen en de Wetgevende magt dergelijke regels in toepassing brengende treedt in geene deele op het gebied van den Grondwetgever; is dus allezijs bevoegd om het artikel te bekrachtigen. De tweede vraag betrof de definitie zelve. De Minister wil zeggen dat het gouvernement de voorgestelde voor de meest juiste houdt; maar dat is niet meer dan een begrip; het kan in deze opvatting falen; — weet iemand eene betere definitie, die duidelijker is of tot minder verschil van mening aanleiding geeft, hij stelt voor, de Minister zal zoodanig amendement gaarne overnemen; maar noodig zal het altijd blijven de individuele meningen, aan een regel ondergeschikt te maken; want juist omdat de eene Kamer anders over de zaak denken kan, is regeling volstrekt vereischte. De Minister wordt daarin versterkt door 't geen de Spreker uit Sneek heeft voorgesteld, namelijk om de zaak bij eene afzonderlijke wet te regelen; er wordt dus erkend dat er regeling noodig is. Maar waarom nu bij eene afzonderlijke wet? Die afzonderlijke wet zou niet anders te beschouwen zijn dan als een stuk van deze wet. De hoofdvraag blijft alleen: is er ten deze een regel noodig tot eenparigheid van toepassing overal en voor ieder geval? Het gouvernement meent ja, en meent dat dit ook behoort te geschieden bij deze Wet, uit welke de toepassing van den regel eigenlijk voortvloeit.

De derde vraag was: of de bepaling van wat door bezoldigd staatsambt enz. gehouden wordt, juist zij? Daaromtrent — hetzij nog eens herhaald — is de minister bereid ieder amendement in overweging te nemen, doch gelooft dat de voorgestelde bepaling het meest nabij komt aan de bedoeling der Grondwet.

Na eenige verdere aanmerkingen van de heeren Schooneveld, Verwey-Mejan en Donker Curtius, die door den minister beantwoord werden, is het artikel 98 in omvraag gebracht en verworpen met 41 tegen 24 stemmen. — Voor de Heeren: *Storm v. 's Gravesande, Bachiene, Winterbergh, Storm, de Moraaz, Engelen, de Mun, Fokker, v. d. Linden, Wichers, Anemaet, de Lom de Berg, Westerhoff, Hugenholtz, Heemskerk, van Hoëvell, Dullert, Reinders, Zylker, de Fremery, Derks, de Scheffer, van Zuylen van Nyevelt en van Heemstra*. — Tegen de heeren: *van der Heiden, Backer, Lommer v. Pol-dersveldt, Groen v. Prinsterer, Villers de Pitte, Borret, Mutsaers, van Hall, van Dam v. Isselt, Schooneveld, Boreel, van Heyden Reinesteyn, Bots, van Randwijk, Meeussen, van Doorn, Donker Curtius, Godefrui, Lotsy, Verwey-Mejan, van Hasselt, van Heloma, Leclercq, van Twist, Hengst, van Walcheren, van Rijckevorsel, Costerus, de Monchy, Weynaendts, Wintgens, Poortman, van Eck, Jaspers, van Naamen, van Nispen, Slucher, Bozman, Luyben, van Voorst en van Goltstein*. — (Morgen, Vrijdag voortzetting).

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Junij. De Wetgevende Vergadering heeft gisteren de tweede beraadslaging over het wetsontwerp

Een ontwerp aangaande nationale belooningen heeft heden in de Wetgevende Vergadering hevige debatten doen ontstaan. Het gouvernement, dat de onpartijdigheid tot fanatisme opvoert, stelt voor, belooningen uit te reiken aan de opstandelingen van 24 Februarij, die alstoen de roemrijke barrikaden hebben opgeworpen en aan de dappere burgers, die den 24 Junij de barrikaden van het socialisme hebben omvergesmeten. De commissie heeft echter dit stelsel verworpen; zij wil het regt tot den opstand noch aanmoedigen, noch erkennen, en wenscht de zoogenaamde Februarij-slagtoffers van het ontwerp uitgesloten te zien. Bij het vertrek van de post was de discussie daarover nog niet afgelopen.

— Men gelooft nog steeds aan eene transactie tusschen de verdedigers en de tegenstanders van de dotatie-wet voor den President der Republiek. De beurs heeft reeds van hare gezindheid doen blijken door eene aanzienlijke rijzing. Morgen zal de zaak wel beslist zijn in de bijeenkomst, die de commissie zal hebben met de ministers van finantien en binnenlandsche zaken. Men gelooft dat er zal worden besloten om de dotatie telken jaar aan te vragen en te doen bediscussieeren.

— Tengevolge van den maatregel van den politieprefect Carlier om alle vreemdelingen, die geen voldoende middel van bestaan kunnen aanwijken, Parijs te doen ruimen, is een aantal industrie-ridders in handen der politie gekomen, en hebben vele dier gelukzoekers met haveloozen baard uit eigen beweging de hoofdstad verlaten.

— Het provianderen van Parijs gaat steeds voort. Dezen morgen is weder 4,750,700 kilo graan hier ingevoerd.

— De President der Republiek heeft gisteren avond in een bijzonder gehoor Berrijer ontvangen en een langdurig gesprek met hem gehouden, waar men heeft gezegd, dat Berrijer zeer tevreden over de gezantelijke verklaringen van den President.

MADRID, 7 Junij. Een onzer bladen meldt dat de onderhandelingen over het post-verdrag met Portugal met ijver worden voortgezet.

— Ofschoon de geruchten van eene wijziging in het ministerie te Madrid nagenoeg hebben opgehouden te loopen, gelooft men toch dat de min. van oorlog door gen. Cordova zal vervangen worden.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Junij. Het Huis der Lords beraadslaagde gisteren over de bill op het beter beheer der Australische koloniën. Een amendement van Lord Monteagle, die wilde, dat zij een wetgevenden raad en eene vertegenwoordigende vergadering zouden hebben, werd verworpen. De bisschop van Oxford betoogde het noodzakelijke van eene regeling der aangelegenheden van de kerk in Australië, hij wilde eene bepaling deswege in de bill gevoegd hebben. Ook dit werd verworpen.

— Aangaande de expeditie tegen Cuba verneemt men nog nader, dat de Spaansche stoomboot *Pizarro*, bij het vervolgen der stoomboot *Creole*, aan boord waarvan zich generaal Lopez bevond, een van diens transportschepen heeft genomen, op hetwelk vele brieven en papieren moeten gevonden zijn, die het volledige plan der expeditie beuelsen.

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

— Bladen van Washington verhalen, dat de Spaansche gezant aldaar aan den staats-secretaris Clayton kennis heeft gegeven, dat er te New-York altijd nog aanslagen tegen Cuba gesmeed worden. Hij zeide te weten, dat aldaar geweren, sabels en krijgsbehoeften verzameld waren, die naar Cuba geëxpédieerd worden. De gezant riep den bijstand in van de regering der Vereenigde Staten, om die aanslagen te verijdelen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 13 Junij. Men schrijft uit Mewe: Tot dusverre zijn hier slechts 61 personen opgevischt, een kwartier lager op de rivier zijn nog 23 personen gevonden. Daar vele lieden van een grooten afstand kwamen, waren zij met tamelijk zware pakkaadje, levensbehoefden enz. op den rug beladen, ten gevolge waarvan velen op den bodem der rivier gezonken zijn. Het getal der verongelukte personen bedraagt 130. Het gekerm der nablijvenden is hartbrekend.

— De *Koningsb.* Ztg. bevestigt het berigt dat de Pruisische korvet *Amazone*, toen zij door de Sond in het Kattégat wilde zeilen, van den kant der Deenen op eene smadelijke wijze bejegend is.

WEENEN, 12 Junij. (*Per telegraaf*). Blijkens eene officiële bekendmaking zal de Oostenrijksch-Hongaarsche tusschen-tollinie met 1 October worden opgeheven. — Men verwacht noch dezer dagen de constitutie voor de Italiaansche provincien.

Brieven uit Rome van 1 Junij melden dat de kennisgeving van den minister van finantien betreffende de papieren munt bij het publiek een goeden indruk heeft gemaakt. Het gevolg daarvan is geweest dat de agio van papier ingewisseld tegen gemunt geld, die onlangs tot 18 pCt. gestegen was, tot 12 is gedaald, en de hoop geeft op eene nieuwe daling.

Na de voorlezing der besluiten betreffende de heiligspreking van den Eerw. P. Claver S. J. en de godvruchtige herderin Germaine Cousin, is de Hoogw. Pater-generaal der Orde van Jesus, vergezeld van de pleitbezorgers, die in de zaak van den gelukzaligen Petrus Claver gesproken hebben, voor den pausselijken troon nedergeknield en heeft den H. Vader bedankt voor de uitvaardiging van dat dekreet, dat een heilige te meer verschaft aan zijne orde en aan de algemeene Kerk. De Hoogw. P. Roothaan heeft bij die gelegenheid in eene treffende en met gevoel voorgedragene redevoering de uitstekende deugden van dien ijverigen missionaris uiteengezet, die als een tweede H. Franciscus Xaverius, zijn geheel leven te Carthagena heeft gewijd om duizenden negers tot het Christendom te bekeeren; en die als een ware geloofsheid de lijdende menschheid was te hulp gesnel, en aan hare zaligheid zijn leven had een offer gebragt voor de eer van God.

Deze zitting was buitengewoon treffend, en vele der daar aanwezige prelaten waren tot tranen toe geroerd. Het *Giornale di Roma* bevat eene uitvoerige beschrijving van de kostbare remonstrans, die door Mgr. den aartsbisschop van Besançon den H. Vader ten geschenke is aangeboden. Dit prachtig stuk, hetwelk, zegt men, door Keizerin Maria Louisa voor Paus Pius VII was bestemd geweest, is door Pius IX welwillend aangenomen; Z. H. heeft het vervolgens vereerd aan het kapittel van de St. Pieterskerk. Op den voet van de remonstrans staat gegraveerd: » *De Bisschoppen en de geestelijkheid der provincie Besançon aan Paus Pius IX, in het jaar des Heeren 1850.* »

»Het verheugt mij zeer u te kunnen melden dat in October jl. te Andana, eene oude stad niet ver van Tarsus, 150 huisgezinnen van schismatieke Armeniers tot het Katholijk geloof bekeerd zijn. Op die tijding zond de Armenische Patriarch van Constantinopel onmiddellijk een Bisschop en eenige priesters derwaarts om die arme lieden tot afval te bewegen. Van zijn kant kwam de Katholieke Patriarch van den berg Libanon hun te hulp om hen in het geloof te bevestigen; maar vermits zij bekeerd waren door onzen pater-gardiaan van Aleppo, hebben zij aan de afgezondeneit der beide Patriarchen te kennen gegeven dat zij niemand anders tot leidslieden en herders begeerden dan de Franciskaner kloosterlingen van het Heilig Land. Gevolgelijk hebben zij terstond een smeekschrift naar Rome gezonden om den Latijnschen ritus te mogen aannemen, onder de jurisdictie der geestelijken van het Heilig Land.

BELGIË.

BRUSSEL, 13 Junij. Uitslag der verkiezingen. Zijn nog gekozen: voor Philippeville, Baillet-Latour; voor Furnes, Clep; voor Kortrijk, de Eerw. de Haerne, Van denpeereboom en Boulez; voor Arlon, Tesch; voor Neufchateau Jullien; voor Virton, Pierre.

— De heer Frère, minister van finantiën, zal een reis naar Engeland ondernemen tot herstel zijner gezondheid.

BURGERLIJKE STAND.

GETROUWD (13 Junij): J. den Tex Bondt met C S Schu-
mer. - J. H. Hartung met wed. Meijer. - A. W. van der Heyde
met H. J. Lehmus. - J. W. Schilt met C. J. Prinsen. - W. H.
Zeelt met H. Trielink. - F. W. Schulze met B. J. van de Wal.
BEVALLEN (12 Junij): J. Rothe, geb Moormann, D. —
(13 Junij): R. van Praag Bz., geb. Levy, D.

ROTTERDAM, 13 Junij. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan ca. 1300 b. Java Rijst, tot 75¢.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 14 Janij. Tarwe prijsboudend: 131 & o. with.
 Pools. f 290; 132 & o. Rost. f 270; 132 & o. Rijn f 260;
 130 & o. Kleefs. f 245; 127 & p. o. Zeeuws. f 262; 123 &
 p. o. with. Pools. f 315; 133 & Bevenl. Ris f 238; 130 & p.
 Gelders. f 225, 226; 150 & Kubanka f 232; 128 & dito f 247.
 Rogge zonder verandering: 118 & Ojessa f 135; 116 &
 droogde f 128; 123 & j. Pruisisch f 148.
 Garst wat aangenamer: 97 & Vriess. Winter f 107; 106 &
 Old. Zomer f 100.
 Haver en Boekweit zonder handel.
 Op 9 vaten Olie in April etc. 57; Sept. 54; 53 & 52.
 104 & Pernau f 212. In veiling 108 & o. Linn f 211;
 Raappolie op 6 w. f 40; Vliegeng 32; 31 & 30.
 Sept. f 324; 3. Oct. 321; 3. Nov. ren Dec. f 324. Lijnolie
 op 6 w. f 331; Vliegeng 321; 3. Heenropolie op 6 w. f 41.
 Boekwoeken per 104 st. f 52, 55. Lijnwoeken per 104 st.
 f 6, 8.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.